

МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА АВСТРІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Тези підготовлено у межах проекту
101048173 — Monetary policy — ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH
«Успіхи і недоліки монетарної політики Європейського союзу: наслідки для України»
«Successes and shortcomings of the monetary policy of the European Union: implications
for Ukraine»

Funded by the
European Union

Гончаренко Н. П

Студентка 4-го курсу

ОНУ ім. І.І. Мечникова

Одеса, Україна

Алексєєвська Г. С.

доктор філософії

ОНУ імені І. І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Центральний банк Австрії є частиною Євросистеми, політика центрального банку Австрії узгоджена з основними цілями ЄЦБ, оскільки країна є членом Єврозони. Головною ціллю ЄЦБ є рівень інфляції 2% у середньостроковій перспективі. Щорічне зростання цін приймало мінімальне значення 0,9% у 2015 р., та максимальне до 3,22% у 2008 р., у 2021 р. зафіксовано зростання цін у Австрії 2,4% та ЄС 3,1% [1].

Коротко- і довгострокові ставки в Австрії поступово зменшувались протягом 2000-2021 рр., за виключенням 2008 р., у 2000 р. короткострокова ставка в Австрії складала 6,2%, а довгострокова – 6,3%, а станом на 2021 р. дорівнювали 0,0% та 1,5% відповідно [2,3].

Оскільки Австрія є членом Єврозони, її національною валютою є євро, що робить країну більш вразливою до потрясінь в інших країнах. На початку 2000-х рр. обмінний курс євро до долару США поступово зміцнювався: якщо у 2001

р. за 1 долар США сплачувалось 1,12 євро, то у 2008 р. курс вже становив 0,68 євро за долар США. Надалі національна валюта Єврозони почала дещо девальвувати, і протягом 2009-2014 рр. курс в середньому складав 0,75 євро за долар США. Проте вже у 2015 р. валюта зони євро девальвувала на 20% до 0,9 євро за долар США, що було найнижчим показником з 2002 р. Така ситуація пояснювалась послабленням політики кількісного пом'якшення з боку ФРС, загальне зміцнення долару, підвищення процентних ставок США, а також політичною нестабільністю у Греції та загальною кризою Єврозони. Окрім того, важливу роль зіграло кількісне послаблення урядами ЄС, їх спроба відновитися після глобальної рецесії та збільшити темпи економічного зростання шляхом зниження процентних ставок та купівлі облігацій на мільярди євро, щоб стимулювати економіку. Станом на 2021 р. курс дорівнював 0,85 євро за долар США [4;9].

Протягом 2000-2021 рр. більшу частину часу Австрія мала від'ємне сальдо державного бюджету. У 2021 р. дефіцит оцінювався у 5,8% від ВВП [5].

Державний борг Австрії станом на 2000 р. оцінювався у 130,5 млрд. дол. США, що дорівнювало 66,3% від ВВП країни. Надалі цей показник почав збільшуватись в обсязі, і у 2021 р. дорівнював 393 млрд. євро або 82,4% від ВВП. Станом на грудень 2021 р. прибутковість державних облігацій залишається від'ємною на рівні -0,05%, що є частиною політики кількісного пом'якшення в країнах Єврозони. [6].

У 2005 р. чиста МП Австрії дорівнювала -63,1 млрд. дол. США, що робило країну боржником. Від'ємне сальдо МП простежувалось до 2012 р., коли воно становило -13,4 млрд. дол. США. Надалі Австрія стала країною-кредитором, а її чиста МП поступово збільшувалась в обсязі завдяки переважанню утримуваних резидентами Австрії активів за кордоном над активами нерезидентів в Австрії. Таким чином, станом на кінець третього кварталу 2021 р. цей показник дорівнював 56,1 млрд. дол. США [7].

З огляду структури активів Австрії можна зробити висновок, що вона не зазнавала значних змін. Основну частину займають прямі, портфельні та інші

інвестицій, а резервні активи та фінансові деривативи склали в середньому 2,1% та 0,9% відповідно. Проте варто відзначити, що в останні роки зменшилась частка прямих інвестицій, а портфельних – зросла.

Загальна вартість зобов'язань зросла з 714,1 млрд. дол. США у 2005 р. до 1,03 трлн. дол. США наприкінці третього кварталу 2021 р. Щодо їхнього складу, то найбільшу питому вагу протягом усього періоду займали портфельні інвестиції: в середньому 45,7% від загального обсягу пасивів. За останніми даними цей вид інвестицій оцінювався у 500,6 млрд. дол. США. Прямі та інші інвестиції дорівнювали 256,7 млрд. дол. США (24,9%) та 270,7 млрд. дол. США (26,2%) відповідно.

Щодо фондового ринку слід зазначити, що загальна ринкова капіталізація станом на кінець 2021 р. становить 161,5 млрд. євро. З них власниками 38,3% активів є іноземні суб'єкти; 20,2% – національні компанії; 17,6% – державний сектор; 14,4% – фінансовий сектор; 9,5% – приватний сектор [8]. Найбільші за ринковою вартістю австрійські компанії переважно належать до енергетичного або фінансового секторів.

Цікавим фактом є те, що у першому кварталі 2022 р. Віденська фондова біржа вийшла на рекордний рівень лістингу облігацій, що зробило її найшвидше зростаючим місцем розміщення облігацій у Європі. За перші три місяці поточного року облігації випустили 2 102 емітенти, що на 629 більше, аніж за увесь 2021 р. При цьому 95,9% емітентів були іноземними.

Отже, з аналізу фінансової системи Австрії можна побачити, що вона є досить сильно інтегрованою у міжнародну систему та є взаємопов'язаною з фінансовими системами інших країн.

Політика центрального банку Австрії узгоджена з основними цілями ЄЦБ, оскільки країна є членом Єврозони. Це впливає на дотримання країною цільових показників інфляції, процентних ставок, сальдо державного бюджету та державного боргу. З одного боку поглиблення глобалізаційних процесів, зокрема у європейському регіоні, обмежує автономію Австрії у проведенні власної монетарної політики, з іншого простежуються і позитивні аспекти,

серед яких зростання потоків капіталу у вигляді інвестицій, що позитивно впливає на економічний розвиток країни.

Література

1. Inflation, consumer prices (annual %). World Bank Database. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG?view=chart> (дата звернення: 13.04.2022)
2. Long-term interest rates (%). OECD Data. URL: <https://data.oecd.org/interest/long-term-interest-rates.htm> (дата звернення: 15.04.2022)
3. Short-term interest rates (%). OECD Data. URL: <https://data.oecd.org/interest/short-term-interest-rates.htm> (дата звернення: 15.04.2022)
4. Official exchange rate (LCU per US\$, period average). World Bank Database. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.FCRF?view=chart> (дата звернення: 15.04.2022)
5. Budget deficit – Austria (mn USD). Country Economy. World Bank Database. URL: <https://countryeconomy.com/deficit/austria> (дата звернення: 14.04.2022)
6. National debt – Austria (mn USD). Country Economy. World Bank Database. URL: <https://countryeconomy.com/national-debt/austria> (дата звернення: 16.04.2022)
7. International Investment Position (mn USD). Analytical presentation by country. IMF Data. URL: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=62805744> (дата звернення: 13.04.2022)
8. Vienna Stock Exchange: Facts and Figures (2022) Vienna Stock Exchange: веб-сайт. URL: <https://www.wienerborse.at/en/about-us/vienna-stock-exchange/facts-and-figures/> (дата звернення: 13.04.2022)
9. Tulyakov V., Alekseievska H., Yakubovskiy S. Legal and Economic Aspects of Monetary Regulation of The European System of Central Banks. Journal for the International and European Law, Economics and Market Integrations 2021 Vol. 8 No. 2, <https://doi.org/10.22598/iele.2021.8.2.4>

*Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише авторам і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з освіти та культури (ЕАСЕА). Ні Європейський Союз, ні орган, що надає гранти, не можуть нести за них відповідальності.